

Letten op voedselveiligheid en het milieu is lastig

Léon Jansen, adviseur duurzame landbouw
Schuttelaar & partners

Minder, en minder schadelijke gewasbeschermingsmiddelen gebruiken om je product te beschermen tegen ziekten en plagen. Voor de voedselveiligheid en milieubelasting wordt van de telers in Nederland veel gevraagd. Hoewel er op dit gebied al veel is bereikt, blijkt het in de praktijk moeilijk de balans te vinden om bij optimaal gebruik van middelen maximale voedselveiligheid te borgen en de belasting van het milieu te beperken.

Uit een workshop van Bayer Crop Sciences en DLV Plant, die vorig jaar is gehouden, kwam naar voren dat bij te veel aandacht voor het één (voedselveiligheid), het andere (milieubelasting) nog wel eens in het geding komt. De samenleving legt een druk op de telers om bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen aan deze twee belangrijke zaken aandacht te besteden. Enerzijds is dit het voorkomen van een te hoge belasting van het milieu en emissie naar het grond- en oppervlaktewater. Anderzijds is dit het voorkomen van te veel verschillende residuen of te hoge gehalten van residuen op groenten en fruit.

OOGST GARANDEREN Door te spuiten op basis van hogere schadedrempels (van

ER WORDT VAN TELERS VEEL GEVRAAGD OP HET GEBIED VAN VOEDSELVEILIGHEID EN MILIEUBELASTING.

oogstbrengr) en de natuur corrigerend te laten optreden, kunnen verschillende ziekten en plagen met biologische middelen of met biologische bestrijders worden bestreden; zo wordt het milieu minder belast. Soms is de aantasting echter zodanig dat het gebruik van chemische middelen noodzakelijk is. Specifiek werkende middelen met relatief weinig effect op het milieu of biologische bestrijders hebben dan de voorkeur boven de traditionele breed werkende middelen die meer organismen tegelijkertijd aanpakken.

Het beschermen van de oogst en kwaliteit van producten zijn doorslaggevend. Indien nodig zal de teler dus middelen gebruiken om de oogst te beschermen. Met het gebruik van specifiek werkende middelen zijn er, in vergelijking met breed werkende middelen, vaak meerdere middelen nodig om het product te beschermen tegen de diversiteit aan ziekten en plagen. Het spuiten op basis van schadedrempels in plaats van preventief spuiten leidt tot bespuitingen later in de teelt en korter voor de oogst. Deze strategieën geven mogelijk eerder een overschrijding van de strengere dan wettelijke retailnorm waar milieuorganisaties om vragen.

BOVENWETTELIJKE EISEN De trend die al enkele jaren gaande is, is er één van

‘Te strenge eisen kunnen belemmerend werken om de doelstellingen te behalen’

bovenwettelijke eisen van de retail aan de producenten. Producten mogen soms maximaal drie verschillende residuen bevatten. Daarnaast wordt er per stof een strengere norm gesteld dan wettelijk is vastgelegd. Het residu gedrag van middelen wordt door de retailers voor telers een belangrijker argument dan het milieueffect. Om er zeker van te zijn dat er aan het einde van de teelt minder ziekten en plagen zijn, moet dus preventief gespoten worden. Gevolg is dat selectief spuiten (spuiten wanneer het echt nodig is) plaats maakt voor het zogenoemde kalenderspuiten (spuiten op vaste tijdstippen gedurende de teelt) met in sommige gevallen breed werkende middelen. Ook kan

de beperking van het aantal middelen in het eindproduct tot een verhoogde kans op resistenties leiden, zoals door wetenschappers is gerapporteerd.

MILIEUEISEN Om aan de eisen van milieuorganisaties te voldoen, worden er meer middelen in het begin van de teelt gebruikt en worden ze preventief ingezet. Daarnaast zal meer hetzelfde middel gebruikt worden om te voldoen aan de eis van een beperkt aantal stoffen op het eindproduct. Mogelijke gevolgen:

- groter risico op het versneld ontstaan van resistentie
- slechtere kwaliteit van de producten (eer-

- der bederf in supermarkt of bij u thuis)
- hierdoor duurder groente en fruit (door compensatie voor eerder bederf)
- meer milieubelasting door preventief spuiten
- meer milieubelasting door gebruik van breed werkende middelen

We moeten als samenleving waken dat het milieu niet te veel belast wordt, maar belangrijk is dat we daarbij de telers de ruimte laten om met hun inzichten een duurzame teelt te laten uitvoeren. Te strenge eisen kunnen hierbij belemmerend werken om de doelstellingen te behalen en kunnen het milieu en onze portemonnee schaden. Het blijft allemaal maatwerk.

Voeding NU

NIEUW! Voeding Nu Nieuwsbrief
Iedere week het laatste nieuws in uw inbox
Gratis – Vanaf maart

Bent u abonnee?

Maakt u al gebruik van alle informatie op www.voedingnu.nl?

Op onze website vindt u:

- iedere dag nieuwsberichten
- artikelen in de kennisbank
- digitale bladerversie van Voeding Nu
- agenda met interessante bijeenkomsten

Bent u geen abonnee?

En wilt u ook het actuele nieuws en achtergronden over voeding, voedsel en gezondheid?
Ga naar www.voedingnu.nl/abonneren voor meer informatie en direct abonneren.